

**Commentariorum ac disputationum, in tertiam partem divi
Thomae tomi quinque**

Priorum vigintisex Quaestionum eius Partis expositionem complectens

Suárez, Francisco

[Köln], 1617

Articulus II. vtrum in Christo fuerint virtutes.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-93775](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-93775)

Obiectio.

Vna tantum obiectio superest contra hanc ultimam conclusionem, ut à nobis explicata est, videtur enim repugnare, cum impeccabilitate, quam Christus habuit ex vi unionis: si enim Christus ab intrinseco & ex natura rei est ita impeccabilis ex vi unionis, ut de potentia etiam absoluta peccatum in eo esse non possit, quomodo potest indigere auxilio, vel providentia speciali, ut servet præcepta, & immunē se à peccato custodiat, in quocumque statu constituitur? Propter hoc nonnulli videntur negare conclusionem positam, dicentes sufficere solam unionem præcise & formaliter sumptam ad hunc effectum, quia ex vi illius ipsa voluntas creata Christi, est voluntas Dei & hoc satis est, ut deficiere non possit, etiam si nullum aliud auxilium, ut singularem providentiam recipiat. Sed hoc (ut infra q. 15. latius patebit) intelligi non potest, ut ratio facta convincit, quia unio sola non est principium operandi, sicut si in intellectu vel sensibus Christi nihil aliud intelligeremus, quam quod essent facultates cuiusdam naturæ assumptæ à Deo, non posset intelligi, quin illæ potestates essent subiectæ errori vel deceptioni, non minus quam similes potentie alterius hominis. Illa enim denominatio, scilicet quod illa voluntas esset voluntas Dei, quamvis, ut iam dicam, sit sufficiens ratio, & origo huius effectus, sola tamen ipsa per se sumpta ad illum non sufficit, quia solum est quedam denominatio quasi extrinseca, quæ in ipsa voluntate nihil reuera ponit, nec facit illam esse regulam suorum actuum, sed reliquit in suo ordine, quia naturæ & proprietates earum inconstitue, manent post unionem. Dicendum est ergo ad objectionem factam, Christum quidem in omni statu ab intrinseco esse impeccabilem, quia ab intrinseco habet totum illud auxilium necessarium ad hunc effectum pro ratione status: ita ut non possit illo carere, ut infra dicam suo loco. Quocirca inter Christum & purum hominem non est differentia in necessitate auxilij, neque in substantia eius, si cetera sint paria, & solum sit diversitas in unionem, tamen est differentia in hoc, quod respectu puri hominis tale auxilium est, quasi extrinsecum, & supra debitum tam naturæ, quam personæ additum, unde fit ut negari illi possit, vel de potentia ordinaria, vel de absoluta: at vero respectu Christi, hoc auxilium est quasi ab intrinseco & ita debitum ratione unionis, ut negari non possit etiam de potentia absoluta. Cuius rei rationem magis infra q. 15. explicabimus.

Vera solutio.

ARTICVLVS II.

Vtrum in Christo fuerint virtutes.

44.
Infr. ar. 3. ad
1. & 2. & q.
15. ar. 1. c. Et
3. & 11. q. 1.
ar. 1. cap.
Lib. 7. Et h.
in prin. 10. 3.

Secundum sic proceditur. Videtur, quod in Christo non fuerint virtutes. Christus enim habuit abundantiam gratiæ, sed gratia sufficit ad omnia recte agendum, secundum illud 2. Cor. 12. Sufficit tibi gratia mea. Ergo in Christo non fuerunt virtutes.

2. Præterea, secundum Philosophum 7. Ethic. virtus dividitur contra quandam heroicam, siue diuinum habitum, qui attribuitur hominibus diuinis. Hic autem maxime conuenit Christo. Ergo Christus non habuit virtutes, sed aliquid aliud virtute.

12. q. 65. ar.
1. & 2.

3. Præterea, sicut in secunda parte dictum est, virtutes omnes simul habentur. Sed Christo non fuit conueniens habere omnes virtutes, sicut patet de liberalitate & magnificencia, quæ habent actum suum circa diuitias, quæ Christus contempsit, secundum illud Matth. 18. Filius hominis non habet, ubi caput suum reclinat. Temperantia etiam & continentia sunt circa concupiscentias prauas, quæ in Christo non fuerunt. Ergo Christus non habuit virtutes.

Sed contra est, quod super illud Psal. 1. Sed in lege Domini

ni voluntas eius, dicit Gloss. * Hic ostenditur Christus plenus Gloss. ad omni bono: Sed bona qualitas mentis est virtus. Ergo Christus ex Cassiodoro fuit plenus omni virtute.

Respondendo dicendum, quod sicut in secunda parte dictum est, sicut gratia respicit essentiam animæ, ita virtus respicit potentiam eius. Unde oportet quod sicut potentia animæ derivatur ab eius essentia, ita virtutes sint quedam derivationes gratiæ. Quanto autem aliquod principium est perfectius, tanto magis imprimi suos effectus. Unde cum gratia Christi fuerit perfectissima, consequens est, quod ex ipsa processerint virtutes ad perficiendum singulas potentias animæ, quantum ad omnes anima actus. Et ita Christus habuit omnes virtutes.

Ad primum ergo dicendum, quod gratia sufficit homini, quantum ad omnia, quibus ordinatur ad beatitudinem: Horum autem quedam perficit gratia immediate per se ipsam, sicut gratum facere Deo, & alia huiusmodi: quedam autem mediantibus virtutibus, quæ ex gratia procedunt.

Ad secundum dicendum: quod habitus ille heroicus vel diuinus: non differt à virtute communiter dicta, nisi secundum perfectiorem modum: in quantum scilicet aliquis est dispositus ad bonum quoddam altiori modo, quam communiter omnibus competat. Unde per hoc non ostenditur, quod Christus non habuerit virtutes, sed quod habuerit eas perfectissime ultra communem modum. Sicut etiam Plotinus posuit quendam sublimem modum virtutum, quæ esse dixit animi purgati.

Ad tertium dicendum, quod liberalitas & magnificencia commendatur circa diuitias, in quantum aliquis non tantum appetitur ad diuitias, quod velit eas retinere, prætendendo id, quod fieri oportet. Ille autem minime diuitias appetitur, quæ penitus eas contemnit, & abicit propter perfectionis amorem. Et ideo in hoc ipso, quod Christus omnes diuitias contempsit, ostendit in se summum gradum liberalitatis, & magnificencie. Licet etiam liberalitatis actum exercuerit, secundum quod sibi conueniens erat, faciendo pauperibus erogari, quæ sibi dabantur. Unde cum Dominus Iude dixit, Ioannis decimotercio: Quod facis, fac citius, discipuli intellexerunt Dominum mandasse, quod egenis aliquid daret. Concupiscentias autem prauas Christus omnino non habuit, sicut infra patebit: nec propter hoc tamen excluditur quin habuerit temperantiam, quæ tantum

to perfectior est in homine, quanto magis prauas concupiscentias caret. Unde secundum Philosophum 7. Ethicorum * temperatus in hoc differt à continente, quod temperatus non habet prauas concupiscentias, quæ continentis patitur. Unde sic accipiendo continentiam, sicut Philosophus accipit, ex hoc ipso, quod Christus habuit omnem virtutem, non habuit continentiam, quæ non est virtus, sed aliquid minus virtute.

COMMENTARIVS.

Diuus Thomas solum tractat hanc questionem de virtutibus per se in suis, ut constat aperte ex discursu articuli, & non agit de virtutibus pure intellectualibus, de his enim infra questione nona sermonem instituit, sed de pertinentibus aliquo modo ad appetitum: dico autem aliquo modo, ut prudentiam, quæ à moralibus virtutibus non separatur completar.

Afirmat ergo Sanctus Thomas, in Christo fuisse omnes virtutes, quoniam eum gratia simul infunduntur. Vbi statim occurrit dubitatio, quo modo D. Thomas vniuersæ hoc affirmet, cum in sequentibus articulis neget, aliquas virtutes fuisse in Christo. Responderi potest, Diuum Thomam locutum esse de virtutibus, quæ sunt virtutes simpliciter, quæ venul-

